

Valsts izglītības
satura centrs

Ekspertu ieteikumi: Centralizētais eksāmens svešvalodā (angļu, vācu, franču) Optimālais mācību satura apguves līmenis

Tatjana Kunda
Ināra Zicāne

2023.g. 8.marts

Valsts izglītības
satura centrs

Kas man būtu jāzina par eksāmenu?

- **Kāds ir mērķis?**
- **Kāda ir uzbūve?**
- **Kas tiek vērtēts?**
- **Kā vērtēs manu sniegumu?**

Valsts izglītības
saturs centrs

Kad notiek optimālā mācību satura apguves līmeņa svešvalodu eksāmeni 2022./2023. m.g. ?

Valoda	Rakstu daļa	Mutvārdu daļa
Angļu	5. jūnijs	5., 6., 7. jūnijs
Franču	6. jūnijs	
Vācu	8. jūnijs	

Valsts izglītības
satura centrs

Kāds ir mērķis?

- MK Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem"
- 2. pielikums "Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti valodu mācību jomā" **optimālajā** mācību satura apguves līmenī

Piemēram:

2.2.1. Lasa un klausās ar izpratni, patstāvīgi izvēloties savam mērķim atbilstošu stratēģiju.

2.3.1. Veido loģisku plānu strukturāli daudzveidīgam tekstam svešvalodā, raksta esejas vai gatavo referātus, izmantojot mērķim atbilstošu teksta struktūru (arguments, pretarguments, secinājums).

Valsts izglītības
satura centrs

Kāda ir eksāmena uzbūve?

3. tabula. Eksāmena darba daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars (%)	Izpildes laiks (min)
Lasīšana	3	25	25	45
Klausīšanās	3	25	25	30
Rakstīšana	2	32 x 0,78125	25	80
Runāšana	1	25	25	12–15

*Valsts pārbaudes darbi 2022./2023. m.g. Svešvaloda (angļu, vācu, franču)
Optimālais mācību satura apguves līmenis
Centralizētā eksāmena programma*

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšanas saturs

- Sniegums svešvalodā **receptīvajās (klausīšanās un lasīšanas)** un **produktīvajās (rakstīšanas un runāšanas)** darbībās un to savstarpējā mijiedarbībā.
- Spēja **saprast** un **lietot literāro** valodu, runājot un rakstot par sev zināmām un nezināmām tēmām, ar kurām saskaras personiskajā, sabiedriskajā, mācību vai ar darba vidi saistītā jomā.
- Eksāmens sniedz iespēju izvērtēt skolēnu zināšanu atbilstību **B2** līmenim.

Prasmes pielietot valodu dažādās situācijās, nevis konkrētās gramatikas tēmas zināšanas!

Valsts izglītības
saturs centrs

Kas ir B2 līmenis?

Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: *mačīšanās, mačīšana, vērtēšana*

<https://ej.uz/manslīmenis>

Klausīšanās

Es varu saprast garāku runu un lekcijas, sekot līdz pat sarežģītai argumentācijai, ja temats ir pietiekami pazīstams. Es saprotu gandrīz visu televīzijas ziņās un reportāžās par jaunākajiem notikumiem. Es saprotu gandrīz visas filmas literārajā runā.

Lasīšana

Es varu izlasīt pārskatus un rakstus par aktuālām problēmām, kuros autors pauž noteiktu attieksmi vai viedokli. Es varu saprast mūsdienu prozas darbus.

Runāšana

Es varu sniegt skaidru un vispusīgu dažādu tēmu izklāstu, kas ietilpst manā interešu lokā. Es varu pamatot savus uzskatus par kādu strīdīgu jautājumu, izvērtējot atšķirīgos viedokļus.

Rakstīšana

Es varu uzrakstīt skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem jautājumiem, kas skar manu interešu loku. Es varu uzrakstīt eseju vai ziņojumu, dot rakstisku informāciju, kā arī argumentēt vienu vai otru viedokli. Es protu uzrakstīt vēstules, izceļot man nozīmīgākos notikumus un iespaidus.

Visas prasmes var arī nebūt vienā līmenī!

Valsts izglītības
satura centrs

Lasišanas un klausīšanās uzdevumi

- Kāds ir teksts?
- Kāds ir tā mērķis?

- Kas man būtu jā dara ar teksta saturu?

- Kādas **stratēģijas** man palīdzēs veiksmīgāk nonākt pie pareizās atbildes?

Valsts izglītības
saturs centrs

Kas tiek vērtēts?

Lasišanas un klausīšanās uzdevumi

- Vai es saprotu kontekstu dažādiem tekstiem ārpus savas interešu jomas?
- Vai es uztveru garu tekstu galveno domu un būtību? Un atsevišķas detaļas?
- Vai es izprotu autoru viedokli un nostāju?
- Vai es varu izsekot argumentācijai?

Valsts izglītības
satura centrs

Kā veidojas mans vērtējums?

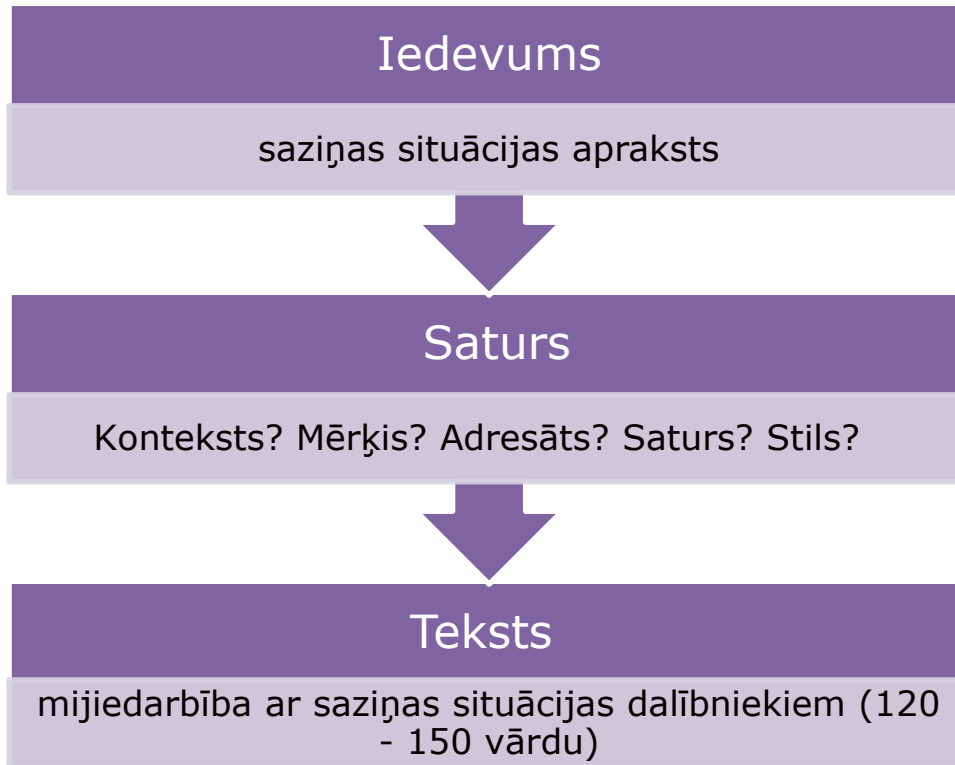
- Lasīšanas un klausīšanās uzdevumos – 1 punkts par katru izvēlēto vai ierakstīto atbildi.
- Klausīšanās uzdevumos ieskaita atbildi ar pareizrakstības kļūdām, ja tās nerada pārpratumu un nemaina vārda nozīmi.

Valsts izglītības
satura centrs

Rakstīšanas daļa: 1. uzdevums

Domājiet par saziņas situāciju un lasītāju!

Task 1

E-mail (12 points)

You should spend about 25 minutes on this task.

Write between 120-150 words.

You would like to join a book club and see this advertisement online. Write an e-mail to express your interest and ask for more information. In your e-mail:

- state why you are writing;
- explain why you find their offer interesting;
- suggest a book for the club to read, explain why;
- decide what else you would like to know and ask a question about it.

**UNIVERSITY OF BARCHESTER
ONLINE BOOK CLUB
A virtual community for all readers**

Participate in a moderated online discussion on a variety of topics.
Access eBooks, reading notes and relevant articles.
Share recommendations and reactions to your book.
Open to university students and members of the public.
Contact Professor Smith for more information.

Valsts izglītības
satura centrs

Rakstīšanas daļa: 2. uzdevums

Iedevums

divi avoti

Saturs

informācijas apkopojums, problēmas
formulējums, argumentēšana

Teksts

strukturēta argumentēta eseja par piedāvāto
situāciju (aptuveni 250– 300 vārdu)

**Apkopo svarīgāko
informāciju no
iedevuma,
formulē problēmu/
jautājumu**

**Pārstāsta
informāciju no
iedevuma**

Valsts izglītības
satura centrs

Rakstīšanas daļa: 2. uzdevums

Kāda informācija man ir
pieejama?

Kāda ir avotu kopīgā tēma?

Kādu jautājumu / problēmu es
varu formulēt?

Kādus risinājumus es varu
piedāvāt?

Kā es varu pamatot risinājumu
lietderību?

Kā veidot saistītu un loģisku
tekstu?

Vai mani valodas resursi ir
pietiekami daudzveidīgi, lai es
varētu veiksmīgi izpildīt
uzdevumu?

Task 2

Essay (20 points)

You should spend about 55 minutes on this task.

Write between 250 – 300 words.

You have decided to participate in an international youth newspaper's essay competition. Study the sources provided. In your essay:

- describe the issue raised in both sources;
- propose and support at least 2 solutions to the problem;
- come to a conclusion.

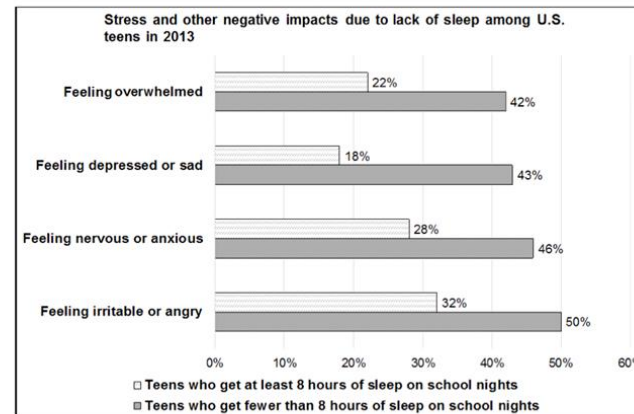
Do not forget to use “inverted commas” if you decide to quote a phrase from the input text.

Source 1:

Research on adolescent development stresses the need for sleep, playtime, downtime, and family time. However, many teenagers struggle to find enough time to fit these essential activities into busy schedules full of extracurricular and school activities, tutoring outside of school, demanding homework, chores, family responsibilities, paid work, and travelling to school. As a result, students report getting an average of only six and a half hours of sleep each night.

(adapted from www.ascd.org)

Source 2:

United States: Harris Interactive, August 3 to 31, 2013; 1,018 respondents 13-17 years

(adapted from www.statista.com)

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana: Katru uzdevumu vērtē atsevišķi.

Kritērijs	
Saturs un uzdevuma izpilde	<ul style="list-style-type: none">• Vai es esmu ievērojis uzdevuma nosacījumus?• Vai mans teksts atbilst saziņas situācijai?• Vai es esmu pamatojis savu viedokli ar argumentiem un piemēriem?
Organizācija un tekstveide	<ul style="list-style-type: none">• Vai mans teksts ir loģiski strukturēts?• Vai tas atbilst teksta organizācijas nosacījumiem?
Valodas līdzekļu daudzveidība	<ul style="list-style-type: none">• Vai mans vārdu krājums un gramatiskās struktūras ļauj skaidri izteikties un izpildīt uzdevumu?
Valodas lietojuma pareizība un precizitāte	<ul style="list-style-type: none">• Vai esmu pieļāvis kļūdas gramatikā, leksikā vai pareizrakstībā, kas var traucēt lasītājam uztvert domu?

Valsts izglītības
satura centrs

Runāšanas daļas norise

- Skolēnu atbildes ieraksta, izmantojot VISC mutvārdu daļas ieraksta programmu.
- Vērtē mutvārdu daļas vērtētājs.
- Skolēns drīkst veikt pierakstus (plāns, runas pieturpunkti).

! Uzdevums nav izpildīts, ja skolēns tikai nolasa iedevumu tekstus vai savus pierakstus.

Valsts izglītības
satura centrs

Runāšanas daļas biļete: kāda informācija man ir pieejama?

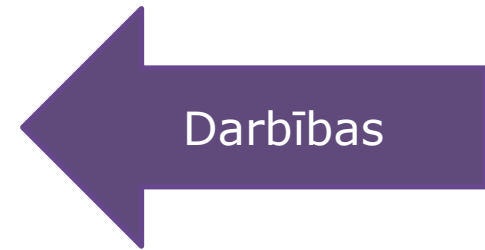
You are taking part in an English debate club discussion on communication problems. You should give a 3 to 5-minute talk in which you present your opinion on the issue. After your talk you will answer three questions and justify your opinion.

Study the material provided below (the content and arguments) in order to plan your talk.

You have 5 minutes to plan your talk. You can make notes on the paper. You can start earlier if you wish.

In your talk you should:

- formulate the issue raised in the material;
- compare the information provided in the material;
- state your opinion on the issue;
- support your opinion with at least two arguments, including reasons and examples;
- come to a conclusion.

Source 1:

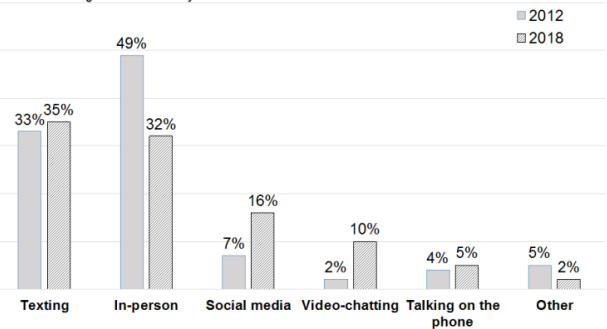
In the previous generation, teens were either on the phone having conversations and learning a communication skill, or hanging out in person. Though it looked aimless, these interactions actually were necessary to learn how to communicate. Today's teens have communication problems due to social media because they aren't "experimenting, trying out skills, and succeeding and failing in tons of real-time experience." Without real-time interaction, social ties are weak, lacking the depth of face-to-face meetings and the benefit of instant feedback which people receive when they speak.

(adapted from <https://tametheteen.com>)

Source 2:

Less Talk, More Texting

U.S. teenagers' favorite way to communicate with friends in 2012 and 2018

Based on a survey of 1,000+ U.S. teens (ages 13 to 17) conducted in 2012 and 2018. Source: Common Sense Media

(adapted from www.statista.com)

Ask the student three questions after the talk:

1. What else could young people do to improve their communication skills?
2. Why do people sometimes choose texting over making a phone call?
3. What changes do you expect to happen in the future? Why?

Valsts izglītības
satura centrs

Runāšanas daļa: Kas tiek vērtēts?

Vai es varu lietot svešvalodu, lai:

- formulētu tēmu / problēmu?
- izvērtētu un salīdzinātu piedāvāto informāciju?
- izteiktu un pamatotu savu viedokli?
- noformulētu secinājumus?
- atbildētu uz intervētāja jautājumiem?

Valsts izglītības
satura centrs

Kā vērtēs manu darbu?

Kritērijs	
Uzdevuma izpilde: Sagatavotā runa	<ul style="list-style-type: none">• Vai savā runā esmu pietiekami pamatojis savu viedokli?• Vai esmu izanalizējis piedāvāto informāciju?
Uzdevuma izpilde: Mijiedarbība informācijas nodošanā	<ul style="list-style-type: none">• Vai esmu argumentēti atbildējis uz jautājumiem?• Vai esmu akcentējis paralēles ar iepriekš teikto?
Valodas bagātība	<ul style="list-style-type: none">• Vai mans vārdu krājums un gramatiskās struktūras ļauj skaidri izteikt savu viedokli?
Valodas līdzekļu lietojuma pareizība	<ul style="list-style-type: none">• Vai esmu pieļāvis kļūdas, kas var traucēt saziņai?
Valodas plūdums	<ul style="list-style-type: none">• Vai mana runa ir pietiekami tekoša un saprotama?• Vai vārdu izrunas kļūdas nekavē izpratni?

Valsts izglītības
satura centrs

Kā aizstāt optimālā līmeņa svešvalodas eksāmenu ar starptautiskās institūcijas pārbaudījumu?

2022.g. 20.decembra MK noteikumi Nr. 795

'Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā'

- Līmenis - ne zemāk par **B2** - eksāmenu saraksts un prasības MK noteikumu pielikumā.
- Pārbaudījums nokārtots vispārējās vidējās izglītības apguves laikā.
- Dokuments derīgs svešvalodas eksāmena norises dienā.
- **Skolēns iesniedz rakstisku iesniegumu, uzrāda institūcijas dokumentu un iesniedz tā kopiju ne vēlāk kā sešas nedēļas pirms eksāmena norises dienas.**

Valsts izglītības
satura centrs

Kur meklēt informāciju par eksāmeniem?

Eksāmena programma, daļu apraksts,
vērtēšanas kritēriji:

ej.uz/OL2023programma

Kādi ir uzdevumi?

ej.uz/angļuparaugs - Skola2030 paraugs

ej.uz/OL2022 - 2022.g. eksāmenu uzdevumi

Valsts izglītības
satura centrs

Ieteikumi

- Nemēģiniet iemācīties visu dažās dienās pirms eksāmena!
- Izmantojiet katru iespēju paplašināt savu vārdu krājumu!
- Nav lietderīgi mācīties vārdus no galvas, vienmēr centieties ievietot vārdus kontekstā, veidojot frāzes un teikumus!
- Lai jūs varētu saprast, jālieto pareiza gramatika, bet nekoncentrējieties tikai uz gramatikas formu atkārtošanu, vienmēr pievērsiet uzmanību tam, ko jūs varat izteikt, izmantojot šo formu!
- Iegremdējiet sevi valodā!

Valsts izglītības
satura centrs

Paldies!

Valsts izglītības satura centrs
tatjana.kunda@visc.gov.lv
inara.zicane@visc.gov.lv

2023.gada 8.marts

